

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
CENTRUL DE RESURSE UMANE ÎN SĂNĂTATE PUBLICĂ

CURRICULUM DE PREGĂTIRE
ÎN SPECIALITATEA

EXPERTIZA MEDICALĂ A CAPACITĂȚII DE
MUNCĂ

Toate drepturile privind publicarea și difuzarea acestei lucrări aparțin
Ministerului Sănătății

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

2017

CURRICULUM DE PREGĂTIRE ÎN SPECIALITATEA EXPERTIZA MEDICALĂ A CAPACITĂȚII DE MUNCĂ

Definiția specialității:

Expertiza medicală a capacității de muncă este o specialitate medicală care evaluează prin metode și tehnici specifice, capacitatea de muncă a persoanelor cu diferite tulburări morfologice și funcționale în vederea acordării unor beneficii de asigurări sociale (*medicina de asigurări sociale*). Demersurile specifice acestei activități vizează și recuperarea capacității de muncă, cu finalitate în reinsertia socio- profesională a persoanelor cu condiții de sănătate variate.

Expertiza medicală a capacității de muncă este o disciplină clinică orientată pe interacțiunea dinamică între starea de sănătate și munca profesională.

În termeni medicali, *expertizarea capacității de muncă* se definește ca activitatea de evaluare clinico-paraclinică a unei condiții de sănătate (boală, afecțiune) în scopul identificării unor afectări / deficiențe funcționale și cuantificării impactului asupra capacității de muncă. Evaluarea vizează funcțiile fizice, mentale și intelectuale și stabilește în ce măsură acestea permit persoanei să desfășoare (sau nu) activități profesionale coordonate sau orice alte activități legate de muncă. Expertiza medicală a capacității de muncă presupune, pe lângă cunoștințe medicale extinse și cunoașterea aprofundată a unor metodologii proprii și a legislației aferente, fiind îndeplinite cerințele științifice și practice formulate de UEMASS (Uniunea Europeană a Medicinii de Asigurări și Securitate Socială).

.Obiectivele generale ale expertizării capacității de muncă :

- Evaluarea persoanelor care prezintă limitări în realizarea unei activități profesionale coordonate sau a unor activități legate de profesie
- Evaluarea comprehensivă a nivelului funcțional al persoanei în relație cu condițiile reale din mediul de muncă
- Măsurarea, prin metode specifice a efectelor unei anumite stări patologice asupra participării individului la viața comunității (socială, profesională)
- Stabilirea gradului de reducere a capacității de muncă

- Identificarea beneficiilor de asigurări sociale adecvate prevăzute de lege
- Stabilirea eligibilității pentru beneficiile de asigurări sociale, conform legii (concediu medical prelungit, pensie de invaliditate, alte beneficii)

1. Durata programului de pregătire în expertiza medicală a capacității de muncă

4 ani

2. Organizarea programului de pregătire

Disciplină/modul specialitate	Durata modul	Locul recomandat pentru parcurgerea modulului	Coordonatori
Anul I			
Explorări funcționale și imagistică medicală (microcursuri și stagiu practic)	6 luni	Serviciile de explorări funcționale și imagistică medicală din cadrul INEMRCM	Cadrele didactice din cadrul Disciplinei de expertiză medicală a capacității de muncă, UMF"Carol Davila", medici primari
Medicină internă	6 luni	Clinici de specialitate acreditate de MS	Cadre didactice sau medici primari medicină internă
Anul II			
Neurologie	4 luni	Clinici de specialitate acreditate de MS	Cadre didactice sau medici primari neurologie
Psihiatrie	4 luni	Clinici de specialitate acreditate de MS	Cadre didactice sau medici primari psihiatrie
Medicină fizică și recuperare medicală	4 luni	Clinici de specialitate acreditate de MS	Cadre didactice sau medici primari de specialitate
Anul III			
Expertiza medicală și recuperarea capacității de muncă	12 luni	INEMRCM	Cadrele didactice din cadrul Disciplinei de expertiză medicală a capacității de muncă, UMF"Carol Davila", medici primari

Anul IV			
Expertiza medicală și recuperarea capacității de muncă (Stagiul practic în cadrul serviciilor teritoriale de expertiză medicală a capacității de muncă)	6 luni	Serviciile și cabinetele teritoriale de expertiză medicală a capacității de muncă	Medici primari expertiza medicală a capacității de muncă
Diabetologie și boli de nutriție	2,5 luni	Clinici de specialitate acreditate de MS	Cadre didactice sau medici primari de specialitate
Medicina muncii	1 lună	Clinici de specialitate acreditate de MS	Cadre didactice sau medici primari de specialitate
Oncologie	2 luni	Clinici de specialitate acreditate de MS	Cadre didactice sau medici primari de specialitate
Etică medicală	2 săptămâni		
Total ore pregătire teoretică	840 ore		
Total ore pregătire practică	3920 ore		

Cuantificarea pregătirii în vederea echivalării, se face prin credite (CFU). 1 credit = 25 ore de instruire. Din timpul alocat pregătirii, activitatea didactică acoperă 20-30%, restul de 70-80%, fiind dedicată activităților practice și studiului individual.

La sfârșitul fiecărui modul de pregătire (cel puțin o dată pe an), are loc o evaluare de etapă, făcută în unitatea de pregătire de către responsabilul de stagiul și îndrumător.

Evaluarea se finalizează prin acordarea de credite CFU.

Întreaga activitate de pregătire este monitorizată prin caietul de stagiul (log-book), în care vor fi trecute de asemenea evaluările de etapă în credite, activitatea în programele de cercetare, participarea la manifestări științifice și de educație continuă.

3. Repartiția și durata modulelor pe ani de rezidențiat

Anul I

- **Modul 1.** Explorări funcționale și imagistică medicală 6 luni
- **Modul 2.** Medicina internă 6 luni

Anul II

- **Modul 3.** Neurologie 4 luni
- **Modul 4.** Psihiatrie 4 luni
- **Modul 5.** Medicină fizică și de reabilitare 4 luni

Anul III

- **Modul 6.** Expertiza medicală și recuperarea capacității de muncă 12 luni

Anul IV

- **Modul 7.** Expertiza medicală și recuperarea capacității de muncă
 - Stagiu practic în cadrul serviciilor teritoriale de expertiză medicală a capacității de muncă 6 luni
- **Modul 8.** Diabetologie și boli de nutriție 2,5 luni
- **Modul 9.** Medicina muncii 1 lună
- **Modul 10.** Oncologie 2 luni
- **Modul 11.** Bioetică 2 săptămâni

Modul 1, anul I : EXPLORĂRI FUNCȚIONALE ȘI IMAGISTICĂ MEDICALĂ

Nr. ore curs : 120

Nr. ore practică: 480

Tematică adaptată obiectivelor specifice

1. Electrocardiografie - efectuare, interpretare
2. Testele de efort – tipuri, indicații, contraindicații, interpretare, capacitatea de efort, integrarea rezultatelor testului de toleranță la efort în evaluarea și recuperarea capacității de muncă
3. Interpretarea și efectuarea indicelui gleznă-braț
4. Ecocardiografie
5. Explorarea funcțională pulmonară (spirometrie, determinarea gazelor sanguine, testele de efort) –efectuare, interpretare
6. Examen radiologic toraco-pulmonar clasic
7. Interpretarea analizelor de sânge periferic pentru principalele afecțiuni hematologice invalidante (anemii, leucemii, sindroame mieloproliferative, sindroame hemoragipare)
8. Explorarea tubului digestiv, funcțională și imagistică (ecografia abdominală)
9. Explorarea aparatului renal, funcțională și imagistică (ecografie)
10. Explorarea sistemului endocrin, biologic, hormonal, imagistic
11. Explorarea aparatului locomotor – testarea mobilității articulare, explorare imagistică (radiologică, ecografică)
12. Electroencefalografia- noțiuni privind interpretarea de rutină
13. Examenul oftalmologic: acuități vizuale, câmp vizual, examenul fundului de ochi
14. Examenul ORL: audiograma, probele vestibulare
15. Examenului psihologic privind ineligența, personalitatea, aptitudinile psihomotorii

NOTĂ: Stagiul de explorări funcționale se va desfășura în INEMRCM sub îndrumarea cadrelor didactice din cadrul Disciplinei de Expertiza medicală a capacității de muncă din cadrul UMF „Carol Davila” și a medicilor primari care coordonează activitatea cabinetelor de evaluare funcțională. Stagiul de explorări funcționale conține microcursuri și demonstrații practice.

Barem de activități practice

1. Interpretarea examenului radiologic clasic în afecțiunile invalidante, pe aparate și sisteme
2. Efectuare spirometrie
3. Interpretarea rezultatelor explorărilor funcționale pulmonare (spirometrie, gazometrie)
4. Efectuare electrocardiograme
5. Interpretare electrocardiograme
6. Asistare și interpretare ecografie abdominală
7. Asistare și interpretare ecocardiografie
8. Asistare și interpretare ecocardiografie vasculară periferică
9. Interpretare probe biologice și hematologice
10. Asistare și interpretare explorări funcționale oftalmologice
11. Asistare și interpretare audiometrie, probe vestibulare
12. Efectuare și interpretare examene aparat locomotor- testări articulare
13. Asistare examen psihologic

Obiective educaționale. Cunoașterea principalelor tehnicilor de investigare funcțională și de laborator a afecțiunilor cronice – indicații, principii, metodologie, parametri măsurați (valori normale, semnificația devierilor patologice).

Rezultate așteptate. În urma parcurgerii și promovării modulului de explorări funcționale, medicul rezident va trebui să poată interpreta investigațiile biologice, funcționale și imagistice privind afecțiunile invalidante și să înțeleagă rolul acestora în cadrul algoritmului de evaluare a capacității de muncă.

Modul 2, anul I : MEDICINA INTERNĂ

Nr. ore curs : 120 Nr. ore practică: 480

Tematica cursurilor adaptată obiectivelor specifice

1. Bronhopneumopatia obstructivă cronică
2. Astmul bronșic
3. Pneumopatii interstițiale fibrozante difuze netuberculoase și neprofesionale
4. Supurații bronhopulmonare
5. Pleurezia purulentă
6. Cancerul bronho-pulmonar
7. Tuberculoza pulmonară
8. Cordul pulmonar cronic
9. Insuficiența respiratorie cronică
10. Valvulopatii mitrale și aortice
11. Tulburările de ritm ale inimii
12. Tulburările de conducere ale inimii
13. Cardiopatia ischemică

14. Miocardite, cardiomiopatii
15. Hipertensiunea arterială esențială și secundară
16. Bolile aortei și arterelor periferice
17. Bolile venelor– tromboflebite, insuficiența venoasă cronică
18. Boala cronică de rinichi
19. Sindromul nefrotic
20. Glomerulonefrite cronice
21. Nefropatii interstițiale cronice
22. Ulcerul gastric și duodenal; esofagita de reflux
23. Cancerul gastric
24. Rectocolita ulcero-hemoragică
25. Cancerul colo-rectal
26. Hepatitele cronice
27. Ciroza hepatică
28. Pancreatita cronică
29. Anemii(clasificare, diagnostic, principii terapeutice, evoluție)
30. Sindroame mieloproliferative (clasificare, diagnostic, principii terapeutice, evoluție)
31. Sindroame hemoragipare (clasificare, diagnostic, principii terapeutice, evoluție)
32. Colagenoze
33. Spondiloartropatii
34. Poliartrita reumatoidă

NOTA: În general, se recomandă evidențierea aspectelor legate de patologia cronică (elemente de diagnostic clinic, plan de investigare, evoluție, complicații, sechele), planul de monitorizare de lungă durată, posibilități de recuperare.

Baremul de activități practice

1. Examinarea pacienților, întocmirea foilor de observație, plan de investigații
2. Interpretarea rezultatelor investigațiilor în vederea stabilirii diagnosticului afecțiunilor cuprinse în tematica de curs
3. Planul de monitorizare de lungă durată și posibilitățile de recuperare adaptate la cazurile examinate

Obiective educaționale. Cunoașterea diagnosticului și tratamentului bolilor interne cu impact de lungă durată asupra funcționării pacientului în mediul curent. Recunoașterea bolilor care necesită consulturi și investigații de specialitate .

Rezultate așteptate. În urma parcurgerii și promovării modulului de medicină internă, medicul rezident va avea capacitatea să examineze un pacient medical, să stabilească diagnosticul, planul de investigare și de monitorizare de lungă durată în afecțiunile cuprinse în tematică. De asemenea, trebuie să poată interpreta și integra corect în formularea diagnosticului, examenele biologice, imagistice și de explorări funcționale, în cazurile examinate.

Modul 3, anul II : NEUROLOGIE

Nr. ore curs : 80 Nr. ore practică: 320

Tematica cursurilor adaptată obiectivelor specifice

1. Traumatisme cranio-cerebrale
2. Boli vasculare cerebrale
3. Boli demielinizante. Scleroza multiplă
4. Discopatii. Hernia de disc operată
5. Leziuni ale nervilor periferici
6. Polineuropatii
7. Boli extrapiramidale și cerebeloase
8. Miopatii
9. Epilepsia
10. Tumori cerebrale și cu alte localizări

NOTA: În general, se recomandă evidențierea aspectelor legate de patologia cronică (elemente de diagnostic clinic, plan de investigare, evoluție, complicații, sechele), planul de monitorizare de lungă durată, posibilități de recuperare.

Baremul de activități practice

1. Examinarea pacienților, întocmirea foilor de observație, plan de investigații
2. Interpretarea rezultatelor investigațiilor în vederea stabilirii diagnosticului afecțiunilor cuprinse în tematica de curs
3. Planul de monitorizare de lungă durată și posibilitățile de recuperare adaptate pentru cazurile examinate

Obiective educaționale. Cunoașterea diagnosticului și tratamentului bolilor neurologice cu impact de lungă durată asupra funcționării pacientului în mediul curent. Recunoașterea bolilor care necesită consulturi și investigații de specialitate .

Rezultate așteptate. În urma parcurgerii și promovării modulului de neurologie, medicul rezident va avea capacitatea să examineze un pacient neurologic, să stabilească diagnosticul, planul de investigare și de monitorizare de lungă durată în afecțiunile cuprinse în tematică. De asemenea, trebuie să poată înțelege și integra corect în formularea diagnosticului, examenele biologice, imagistice (examen radiologic clasic, CT, RMN) și de explorări funcționale, în cazurile examinate.

Modul 4, anul II : PSIHIATRIE

Nr. ore curs : 80 Nr. ore practică: 320

Tematica cursurilor adaptate obiectivelor specifice

1. Tulburări mentale organice (demența, delirium, sindromul amnestic organic, alte tulburări mentale organice)

2. Tulburări mentale și de comportament determinate de consumul de alcool sau alte substanțe psihoactive
3. Tulburări afective
4. Tulburări depresive
5. Tulburări anxioase
6. Tulburări de personalitate (psihopatii)
7. Tulburări disociative (de conversie)
8. Tulburări somatoforme
9. Schizofrenia
10. Retardare mentală

NOTA: În general, se recomandă evidențierea aspectelor legate de patologia cronică (elemente de diagnostic clinic, plan de investigare, evoluție, complicații, sechele), planul de monitorizare de lungă durată, posibilități de recuperare.

Baremul de activități practice

1. Examinarea pacienților din perspectiva psihopatologică (observarea expresivității și comportamentului, relaționare)
2. Anamneza psihiatrică, întocmirea foilor de observație
3. Aplicarea tehnicilor specifice de investigații în stabilirea diagnosticului afecțiunilor psihice cuprinse în tematica de curs.
4. Formularea planului terapeutic și de reintegrare socială și profesională pentru cazurile studiate.

Obiective educaționale. Cunoașterea diagnosticului și tratamentului afecțiunilor psihice cu impact de lungă durată asupra funcționării pacientului în mediul curent. Recunoașterea afecțiunilor care necesită consulturi și investigații de specialitate .

Rezultate așteptate. În urma parcurgerii și promovării modulului de psihiatrie, medicul rezident va avea capacitatea să examineze un pacient cu afecțiune psihică, să stabilească diagnosticul, planul de investigare și de monitorizare de lungă durată în afecțiunile cuprinse în tematică. De asemenea, trebuie să poată utiliza scale de evaluare/chestionare pentru depresie, anxietate, alcoholism, MMSE, etc. și să fie în măsură să formuleze obiectivele și interpretarea unei investigații sociale în contextul clinic al cazului.

Modul 5, anul II : MEDICINĂ FIZICĂ ȘI DE REABILITARE (MFR)

Nr. ore curs : 80 Nr. ore practică: 320

Tematica cursurilor adaptate obiectivelor specifice

1. Diagnosticul în MFR
2. Orteze și proteze
3. Scaune rulante si tehnologia de asistare.
4. Dispozitive augmentative pentru persoane cu dizabilități

5. MFR în afecțiunile sistemului nervos (accident vascular cerebral, traumatismele coloanei vertebrale, scleroza multiplă, boala Parkinson)
6. MFR în afecțiunile ortopedice și musculoscheletale (dorso- lombo-sacralgie, afecțiuni degenerative musculo-scheletale, după intervenții chirurgicale ortopedice reconstructive, amputații, afecțiuni musculo-scheletale de cauză profesională)
7. MFR în afecțiuni specifice (boli cardiovasculare, boli respiratorii, cancere, durerea cronică)
8. Reabilitarea medicală și OMS-CIF (Clasificarea Internațională a Funcționalității, Dizabilității și Sănătății-OMS), *Raportul Mondial OMS privind dizabilitatea, alte documente europene și internaționale*

Baremul de activități practice

1. Evaluarea în medicina fizică și de reabilitare
2. Principalele intervenții pentru sănătate în MFR- proceduri specifice, totalitatea agenților fizici cu efecte terapeutice
3. Evaluarea rezultatelor în MFR

Obiective educaționale. Cunoașterea metodelor specifice de evaluare și diagnostic în MFR. Capacitatea de a stabili programe de MFR adaptate cazurilor studiate.

Rezultate așteptate. În urma parcurgerii și promovării modulului de medicină fizică și de reabilitare medicul rezident va înțelege rolul recuperării medicale în cadrul programului complex de recuperare a capacității de muncă și re/integrare profesională. Va dobândi, de asemenea abilitatea de a lucra în cadrul echipelor pluridisciplinare.

Modul 6, anul III: EXPERTIZA MEDICALĂ ȘI RECUPERAREA CAPACITĂȚII DE MUNCĂ

Nr. ore curs : 240 Nr. ore practică: 960

Tematica cursurilor adaptate obiectivelor specifice

1. Introducere în domeniul expertizei medicale a capacității de muncă (definiții, cadru conceptual, principii, obiective, metode și tehnici specifice)
2. Caracterul pluridisciplinar al activității de expertizare a capacității de muncă. Confluente științifice și practice.
3. Legislația privind asigurările sociale și pensiile. Incapacitatea temporară de muncă prelungită.
4. Legislația privind persoanele cu dizabilități
5. Organizarea, funcționarea și atribuțiile sistemului național de expertiză medicală a capacității de muncă
6. Înregistrarea și raportarea cazurilor - statistica invalidității
7. Conceptele de capacitate de muncă și capacitate profesională. Relația dizabilitate/invaliditate- capacitate de muncă
8. Metodologia stabilirii diagnosticului funcțional, a incapacității adaptative și de evaluare a capacității de muncă în bolile și sechelele invalidante

9. Modele tradiționale de conceptualizare a capacității de muncă versus modelul bio-psiho-social. Aplicarea conceptelor ICF în domeniul expertizei medicale a capacității de muncă.
10. Clasificarea profesiunilor
11. Pregătirea profesională. Deprinderile profesionale. Exercițiu. Antrenament.
12. Condiții ambientale și psiho-sociale ale locului de muncă
13. Psihologia muncii
14. Sociologia muncii. Implicațiile sociale ale bolii și invalidității
15. Particularitățile muncii în funcție de vîrstă și gen
16. Biotipologia profesională
17. Factorii de adaptare în munca profesională
18. Oboseala în muncă. Metode de testare a oboselii. Particularitățile oboselii la persoanele cu deficiențe
19. Complexul de dezadaptare în muncă. Factorii limitativi și stimulativi ai capacității de muncă
20. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în afecțiunile aparatului respirator
21. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în afecțiunile cardio - vasculare
22. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în bolile digestive și bolile de nutriție
23. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în afecțiunile renale
24. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în afecțiunile aparatului locomotor
25. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în afecțiunile neurologice
26. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în afecțiunile psihice
27. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în afecțiunile endocrine
28. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în afecțiunile oftalmologice
29. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în afecțiunile ORL
30. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în afecțiuni neoplazice
31. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în afecțiunile dermatologice
32. Recuperarea capacității de muncă și reintegrarea profesională (delimitarea domeniului, principii, obiective, metode și tehnici specifice)
33. Întoarcerea la muncă din perspectiva științifică și practică la nivel european.
34. Prognosticul de recuperare – criterii medico-socio-profesionale . Posibilități de cuantificare
35. Prevederile legale privind atribuțiile medicului specializat în expertiza medicală a capacității de muncă în domeniul recuperării capacității de muncă
36. Adaptarea la muncă a persoanelor cu deficiențe funcționale. Particularități , posibilități compensatorii și dezvoltarea acestora. Criterii de urmărire a adaptării la muncă .

37. Noțiuni de ergonomie (concepția ergonomiei, organizarea activității de ergonomie – ergonomie de proiectare și ergonomie de corecție)
38. Îndrumarea, orientarea și reorientarea profesională a persoanelor cu deficiențe funcționale
39. Acțiuni formativ – profesionale de recuperare a capacității de muncă
40. Integrarea/ reintegrarea socială și profesională a persoanelor cu deficiențe funcționale de diferite cauze
 - reglementările existente și posibilități de intervenție;
 - întocmirea programului de recuperare, soluții preconizate;
 - conjunctura socio-economică și posibilitatea de a transpune în practică soluțiile adoptate;
 - motivația psihologică și socială pentru inserția sau reinserția socială;
 - posibilitățile tehnice și practice de realizare a programului de recuperare sub aspectul inserției sociale;
 - acțiuni sociale în vederea facilitării integrării sociale:
 - cu caracter general;
 - cu caracter particular – personal;
41. Informația și comunicarea în acțiunea de inserție sau reinserție socială;
 - la nivelul persoanelor cu deficiențe funcționale/ dizabilități;
 - la nivelul angajatorului;
 - la nivelul factorului de decizie;
 - la nivelul opiniei publice;
42. Rolul asistentului social în recuperare:
 - investigația socială;
 - intervenția socială;
43. Practica integrării sau reintegrării socio-familiale:
 - a. adaptări ergonomice necesare ale accesului în locuințe și dotarea locuinței;
 - b. servicii și facilități în sprijinul persoanelor cu dizabilități;
 - c. intervenții la organele competente pentru soluționarea cazului;
44. Practica integrării sau reinserției socio-profesionale:
 - catagrafierea locurilor de muncă accesibile persoanelor cu deficiențe funcționale/dizabilități;
 - indicații și contraindicații de muncă în raport de potențialul biopsihic restant și problemele de securitatea muncii;
 - orientare, reorientare și îndrumare profesională;
 - organizarea și reorganizarea muncii în condițiile unor persoane cu dizabilități;
 - relațiile funcționale între unitățile EMRCM, Agenția de Ocupare și Formare a Forței de Muncă și cu Agenții Economice teritoriale pentru care s-a realizat catagrafierea locului de muncă accesibil persoanelor cu deficiențe funcționale /dizabilități;
45. Calitatea vieții persoanelor cu deficiențe funcționale/dizabilități.

Baremul de activități practice

1. Examinarea bolnavilor internați în INEMRCM
2. Interpretarea rezultatelor explorărilor funcționale generale și cu caracter specific pentru cazurile examinate
3. Participarea la comisiile consultative din INEMRCM , prezentarea cazurilor .Finalizarea cazurilor expertizate și întocmirea rapoartelor de expertiză medicală a capacității de muncă
4. Efectuarea corespondenței cu unitățile din rețeaua de expertiză medicală a capacității de muncă teritoriale și cu diferite agenții (naționale,comunitare) în funcție de specificul cazului
5. Efectuarea unei analize de loc de muncă și întocmirea profesiogramei
6. Efectuarea unei analize de ergonomice a locului de muncă – stabilirea corecției ergonomice
7. Întocmirea unui plan complex de recuperare pentru un caz dat (acțiuni medicale, sociale și profesionale)
8. Orientarea, reorientarea profesională a unui caz dat
9. Aprecierea gradului de recuperabilitate al unui caz concret (studiu de caz).
10. Întocmirea unui program individual de recuperare.
11. Stabilirea obiectivelor și interpretarea rezultatelor unei anchete sociale
 - obiective: confirmare de diagnostic, de stabilire a diagnosticului funcțional sau de verificare a aplicării programului de recuperare;
 - surse de informare;
 - posibilități de realizare:
 - investigația prin corespondență;
 - ancheta socială de teren.
12. Formularea scopului, obiectivelor acțiunilor sociale (diagnoza problematicei socio-profesionale a cazului).
13. Concretizarea acțiunilor sociale în programul de inserție sau reinserție socio-profesională și a modalităților de realizare.
14. Intervenția activă în soluționarea cazurilor.
15. Urmărirea modului de adaptare a deficientului (handicapat sau invalid) ca urmare a aplicării soluției preconizate (anchete de supraveghere).

Obiective educaționale.

Înșușirea și aplicarea principiilor și metodologiei de evaluare a capacității de muncă în cazul deficiențelor funcționale de diferite cauze. Perspectiva globală asupra persoanei în relația dinamică cu mediul curent și în special cu mediul de muncă.

Rezultate așteptate.

1. În practica evaluării capacității de muncă, abilitățile achiziționate în cadrul acestui modul sunt necesare în situațiile: ca profesioniști în sistemul de asigurări sociale. Evaluarea medico-psiho-socială urmată de consiliere vocațională a pacienților cu afecțiuni cronice – orientarea lor către locuri de muncă și ocupații compatibile cu tipul și gradul lor de dizabilitate, ținându-se seama și de profilul psihologic.
2. În practica intervențiilor, abilitățile achiziționate în cadrul acestui modul sunt necesare în situațiile: Intervenții multi/interdisciplinare pentru sprijinirea recuperării capacității de muncă și a (re)integrării profesionale a pacienților cu afecțiuni cronice invalidante. Strategii active combinate – medico-psiho- sociale privind: modificarea percepției asupra bolii/invalidității, creșterea motivației pentru muncă, consiliere și orientare vocațională.

Modul 7, anul IV: EXPERTIZA MEDICALĂ ȘI RECUPERAREA CAPACITĂȚII DE MUNCĂ STAGIU PRACTIC ÎN CADRUL SERVICIILOR TERITORIALE DE EXPERTIZĂ MEDICALĂ A CAPACITĂȚII DE MUNCĂ (EMCM)

Nr. ore curs : 0 Nr. ore practică: 600

Baremul de activități practice

1. Participare la propuneri de pensionare
2. Participare la expertiza capacității de muncă și întocmirea programului de recuperare
3. Stabilirea obiectivelor investigațiilor sociale la pensionarii sau handicapații aflați în evidență
4. Participare la lucrările de raportare a invalidității: lunar, trimestrial și anual
5. Trierea propunerilor la pensionare de către rețeaua curativă
6. Participare la rezolvarea cererilor de prelungire a concediului medical peste 90 zile ,respectiv 183 zile.
7. Participare împreună cu șeful serviciului de expertiză medicală a capacității de muncă la acțiunile de îndrumare și control a unităților subordonate (participarea la întocmirea procesului verbal de constatare și recomandări)
8. Participare la analiza stării de invaliditate la nivelul județelor (semestrial și anual)
9. Accidente de muncă- evaluare a costurilor și compensațiilor, avizarea beneficiilor de asigurări sociale și serviciilor suportate de la bugetul de asigurări sociale

NOTĂ. Acest stagiu se va desfășura la nivelul unităților teritoriale de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă, sub îndrumarea medicilor primari și cu acordul conducerii Caselor de Pensii teritoriale.

Obiective educaționale. Însușirea și aplicarea principiilor și metodelor de lucru la nivelul cabinetelor teritoriale de expertiză medical a capacității de muncă.

Rezultate așteptate. În urma parcurgerii și promovării acestui modul medicul rezident trebuie să dobândească cunoștințele și abilitățile necesare desfășurării activității specifice cabinetelor de EMCM .

Modul 8, anul IV : DIABETOLOGIE ȘI BOLI DE NUTRIȚIE

Nr. ore curs : 50 Nr. ore practică: 200

Tematica cursurilor adaptate obiectivelor specifice

1. Evaluarea stării de nutriție, antropometrie, perimetrie
2. Elaborarea planurilor de intervenție nutrițională (în diabet zaharat, obezitate, dislipidemii, hiperricemii)
3. Diabetul zaharat – diagnostic, clasificare, patogenie, aspecte clinice, factori de risc, investigații paraclinice, principii de tratament, tipuri de insulină, tipuri de ADO, complicații, evoluție, prognostic, dispensarizare, ghiduri de practică
4. Diabet zaharat rezistent la insulină

5. Obezitatea- diagnostic, clasificare, epidemiologie, aspecte clinice, complicații, management
6. Sindromul hipoanabolic
7. Dislipidemiile
8. Hiperuricemiile

Baremul de activități practice

1. Examinarea pacienților, întocmirea foilor de observație, plan de investigații
2. Interpretarea rezultatelor investigațiilor în vederea stabilirii diagnosticului afecțiunilor cuprinse în tematica de curs
3. Planul de monitorizare de lungă durată și posibilitățile de recuperare adaptate la cazurile examinate

Obiective educaționale. Cunoașterea diagnosticului și tratamentului diabetului zaharat tip 2, diagnosticul celorlalte forme de diabet, diagnosticul bolilor metabolice comune.

Rezultate așteptate. În urma parcurgerii și promovării modulului de medicină internă, medicul rezident va avea capacitatea să examineze un pacient diabetic, să stabilească diagnosticul, planul de investigare și de monitorizare de lungă durată în afecțiunile cuprinse în tematică, să evalueze impactul de lungă durată asupra funcționării pacientului în mediul current.

Modul 9, anul IV : MEDICINA MUNCII

Nr. ore curs : 20 Nr. ore practică: 80

Tematica cursurilor adaptate obiectivelor specifice

1. Evaluarea globală a riscului profesional la un loc de muncă
2. Amenajarea postului de muncă din punct de vedere ergonomic: modalități de analiză, recomandări conform legislației în vigoare de medicina muncii
3. Consilierea privind planificarea și organizarea muncii cu referire la persoanele cu dizabilități
4. Aptitudinea în muncă. Definiție. Metode și tehnici. Legislație
5. Bolile profesionale: prezentare generală, definiție, etiologie, diagnostic tratament, profilaxie, complicații, prognostic, expertiza capacității de muncă.
NB. Prezentarea se va face pe grupe etiologice mari
6. Accidentele de muncă; definiție, clasificare, declarare, anchetare, indicatori statistici, evaluare post-accident de muncă

Baremul de activități practice

1. Efectuarea anamnezei profesionale
2. Anchetarea cazurilor de boli profesionale
3. Evaluarea accidentelor de muncă în vederea stabilirii costurilor și compensațiilor conform legislației în vigoare

Obiective educaționale. Cunoașterea etiologiei, diagnosticului și tratamentului celor mai frecvente boli profesionale

Rezultate așteptate. În urma parcurgerii și promovării modulului de medicină internă, medicul rezident va avea capacitatea să examineze un pacient diabetic, să stabilească diagnosticul, planul de investigare și de monitorizare de lungă durată în afecțiunile cuprinse în tematică, să evalueze impactul de lungă durată asupra funcționării pacientului în mediul current.

Modul 10, anul IV : ONCOLOGIE

Nr. ore curs : 40

Nr. ore practică: 160

Tematica cursurilor adaptate obiectivelor specifice

1. Criteriile de diagnostic pozitiv, diagnostic diferențial și evoluția principalelor localizări maligne.
2. Principii și metode de diagnostic în cancer: diagnosticul clinic , diagnostic biologic, diagnostic imagistic
3. Evoluția naturală a cancerului. Complicații frecvente.
4. Incidentele și complicațiile radioterapiei în oncologie
5. Principiile tratamentului hormonal în oncologie: clasificare, obiective, agenți terapeutici, efecte
6. Monitorizarea pacientului oncologic
7. Durerea în cancer
8. Tratamente oncologice paliative
9. Aspecte psiho-oncologice

Baremul de activități practice

1. Anamneza și examenul clinic al pacientului oncologic
2. Interpretarea explorărilor biologice și imagistice și integrarea lor în contextul clinic
3. Monitorizarea evoluției, identificarea complicațiilor

Obiective educaționale. Cunoașterea diagnosticului și tratamentului afecțiunilor oncologice.

Rezultate așteptate. În urma parcurgerii și promovării modulului de oncologie, medicul rezident va avea capacitatea să examineze un pacient oncologic, planul de investigare și de monitorizare de lungă durată în afecțiunile cuprinse în tematică. De asemenea, trebuie să poată interpreta și integra corect în formularea diagnosticului, examenele biologice, imagistice și de explorări funcționale, în cazurile examinate.

Modul 11, anul IV : BIOETICĂ

Nr. ore curs : 10

Nr. ore practică: 0

Tematica cursurilor adaptată obiectivelor specifice

1. Introducere în Bioetică: morala, etică, etica medicală - definire, delimitarea obiectului de studiu, contextul apariției bioeticii, definirea bioeticii, delimitarea domeniului de studiu al bioeticii, teorii și metode în bioetică
2. Conceptele de sănătate, boală, suferință prin prisma bioeticii: definirea conceptelor de sănătate, boală, suferință, conceptele de sănătate, boală și suferință în contextul evoluției medicinei și științelor vieții, rolul credințelor și valorilor personale sau de grup în conturarea conceptelor de sănătate, boală și suferință (percepții particulare funcție de credință religioasă, etnie, etc.)
3. Relația medic-pacient: valori ale relației medic-pacient, paternalism versus autonomie, modele ale relației medic-pacient, dreptatea, echitatea și accesul pacienților la îngrijirile de sănătate, consimțământul informat, confidențialitatea în relația medic-pacient, relația medic-pacient minor, acte normative care reglementează relația medic - pacient
4. Greșeli și erori în practica medicală: definirea noțiunilor de greșală și eroare, culpa medicală - definire, forme, implicații juridice și deontologice, managementul greșelii și erorii medicale în practica medicală
5. Probleme etice la începutul vieții: libertatea procreației, dileme etice în avort, etica reproducerii umane asistate medical, probleme etice în clonarea reproductivă
6. Probleme etice la finalul vieții: definirea morții în era noilor tehnologii în medicină, probleme etice în stările terminale, tratamente inutile în practica medicală, eutanasia și suicidul asistat, îngrijirile paliative
7. Probleme etice în transplantul de țesuturi și organe umane: donarea de organe de la cadavru, donarea de organe de la persoană vie, etica alocării de resurse în transplant
8. Probleme etice în genetică și genomică: eugenia și discriminarea pe baza geneticii, proiectul genomului uman - probleme etice, redefinirea noțiunii de boală prin prisma cunoașterii genomului uman, etică și testarea genetică prenatală, neonatală și postnatală, statutul moral al embrionului uman; cercetarea pe embrioni, terapia genică, posibilitatea îmbunătățirii rasei umane prin intervenții genetice
9. Etica cercetării pe subiecți umani: principii etice în cercetarea pe subiecți umani

Obiective educaționale. Cunoașterea principiilor eticii medicale, implicațiile lor legale.

Rezultate așteptate. În urma parcurgerii și promovării modulului de pregătire, rezidentul va cunoaște principiile eticii medicale și implicațiile lor.

Scopul și obiectivele educaționale generale

- Capacitatea preluării unei anamneze coerente cu date medicale și date legate de activitatea profesională
- Capacitatea de a efectua un examen fizic complet
- Capacitatea de a solicita, eventual efectua și interpreta investigațiile necesare
- Capacitatea de a stabili un plan de investigații în scopul evaluării medicale a capacității de muncă
- Recunoașterea situațiilor care necesită investigații de specialitate
- Cunoașterea și recomandarea măsurilor profilactice și de regim de viață
- Cunoașterea și recomandarea măsurilor de recuperare medicală

Scopul și obiectivele educaționale specifice

- Cunoașterea evoluției și complicațiilor afecțiunilor potențial generatoare de deficiență funcțională
- Capacitatea de a integra datele medicale în tabloul funcționării/dizabilității generale și adaptat la caz
- Cunoașterea și identificarea beneficiilor de asigurări sociale adecvate, individualizate conform legislației curente
- Capacitatea de a stabili un plan de intervenție eficient pentru recuperarea capacității de muncă și a reintegrării sociale și profesionale

Rezultate așteptate (standard profesional curent) la finalizarea pregătirii

La finalul pregătirii prin rezidențiat în expertiza medicală a capacității de muncă, medicii rezidenți trebuie să dobândească o perspectivă complexă asupra condițiilor de sănătate, atât din punct de vedere fizic (ca deficiențe funcționale însoțite sau nu de limitări de activitate) dar și în relația dinamică cu mediul curent, în special cu mediul de muncă.

Competențe profesionale

- Proiectarea și realizarea unui demers de cercetare privind relația dinamică între starea de sănătate și munca profesională.
- Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în cazurile în care afecțiunile cronice perturbă funcționarea optimă a persoanei în domeniile muncă și societate.
- Evaluarea complexă a individului, grupului și organizației în situația alterării capacității profesionale cauzate de anumite condiții de sănătate cu impact asupra persoanei și a relațiilor complexe din mediul de muncă.
- Proiectarea și realizarea intervențiilor în vederea recuperării capacității de muncă și a reintegrării profesionale.

- Relaționarea și comunicarea interpersonală specifică domeniului reabilitării și consilierii vocaționale adaptată profilului individual
- Exercițarea sarcinilor profesionale conform principiilor deontologice specifice profesiei.
- Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice.
- Autoevaluarea nevoilor de formare continuă în vederea adaptării competențelor profesionale la dinamica contextului social.

Examenul de medic specialist

Probe de evaluare specifice programului

- Proba scrisă	DA
- Examen clinic	DA
- Proba de abilități / manualități	NU
- Proba pe casetă video	NU
- Proba operatorie	NU
- Dizertație	NU

Tematica de examen

1. Conceptele de capacitate de muncă și capacitate profesională (definiții, componente).
2. Relația deficiență funcțională- incapacitate adaptativă- dizabilitate/invaliditate-capacitate de muncă.
3. Factori intrinseci de solicitare în muncă
4. Factori extrinseci de solicitare în muncă. Factori de ambianță fizică și psihosocială
5. Analiza locului de muncă- metode, utilitate practică
6. Gestualitatea profesională
7. Postura în muncă
8. Formarea profesională. Deprinderile profesionale
9. Orientarea și selecția profesională. Particularități ale orientării profesionale ale deficienților
10. Antrenamentul profesional. Efectele antrenamentului asupra capacității de muncă. Compensarea prin antrenament a deficiențelor funcționale. capa
11. Oboseala și surmenajul profesional
12. Factori limitativi ai capacității de muncă
13. Principiile generale și metodologia expertizării medicale a capacității de muncă
14. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în afecțiunile aparatului respirator
15. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în afecțiunile cardio - vasculare

16. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în bolile digestive și bolile de nutriție
17. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în afecțiunile renale
18. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în afecțiunile aparatului locomotor
19. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în afecțiunile neurologice
20. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în afecțiunile psihice
21. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în afecțiunile endocrine
22. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în afecțiunile oftalmologice
23. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în afecțiunile ORL
24. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în afecțiunile dermatologice
25. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în afecțiunile neoplazice
26. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic funcțional, incapacitate adaptativă și capacitate de muncă în bolile profesionale
27. Recuperarea capacității de muncă și reintegrarea profesională (delimitarea domeniului, principii, obiective, metode și tehnici specifice)
28. Recuperarea medicală a capacității de muncă
29. Acțiuni educative-formative de recuperare a capacității de muncă
30. Întoarcerea la muncă din perspectiva științifică și practică la nivel european.
31. Prognosticul de recuperare – criterii medico-socio-profesionale . Posibilități de cuantificare
32. Prevederile legale privind atribuțiile medicului specializat în expertiza medicală a capacității de muncă în domeniul recuperării capacității de muncă
33. Adaptarea la muncă a persoanelor cu deficiențe funcționale. Particularități , posibilități compensatorii și dezvoltarea acestora .Crierii de urmărire a adaptării la muncă .
34. Acțiuni sociale de recuperare a capacității de muncă. Serviciile sociale.
35. Legislația de asigurări sociale și pensii . Incapacitatea temporară de muncă prelungită . Legislația privind persoanele cu dizabilități
36. Organizarea, funcționarea și atribuțiile sistemului național de expertiză medicală a capacității de muncă

Baremul de manevre, tehnici și activități practice

1. Examen clinic complet , completat cu examen neurologic standard
2. Interpretarea probelor biologice
3. Interpretarea electrocardiogramei
4. Interpretarea spirometriei
5. Interpretarea examenului radiologic clasic pe aparate și sisteme
6. Interpretarea ecografiei abdominale
7. Interpretarea ecocardiografiei
8. Interpretarea testelor de efort

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE MEDICULUI SPECIALIST ÎN EXPERTIZA MEDICALĂ A CAPACITĂȚII DE MUNCĂ

Competența profesională intrinsecă specialității

Urmare promovării examenului de medic specialist (standard profesional):

- Este singurul medic abilitat în expertizarea medicală a capacității de muncă, conform legislației în vigoare în România
- Va putea practica specialitatea de expertiză medicală a capacității de muncă în cadrul sistemului național de EMCM
- Va aborda cazurile din dublă perspectivă, medicală și socială, vizând posibilitatea obținerii unui beneficiu de asigurări sociale și aspectele de integrare socială și profesională

Drepturi

- Să practice specialitatea în regim public în cadrul sistemului național de EMCM
- Să solicite opinii profesionale și să colaboreze cu medici din alte specialități și din clinici universitare
- Să recomande proteze, orteze, scaune rulante și alte dispozitive de asistare
- Să participe la stagii de perfecționare în clinici universitare
- Să participe la proiecte de cercetare științifică, studii clinice, etc
- Poate obține o a doua specialitate medicală, în condițiile legii și regulamentelor în vigoare

Obligații

- Să respecte principiile de etică în activitatea de expertizare medicală a capacității de muncă
- Să fie un factor de mediere și imparțialitate între persoana aflată în situația de risc social și instituțiile care acordă beneficiile de asigurări sociale
- Să dea un aviz medical obiectiv, fără a fi influențat de niciunul dintre partenerii contractului de asigurare socială
- Să se perfecționeze pe toată durata practicării specialității
- Să obțină acordul informat al pacientului

FIȘĂ POST MEDICI REZIDENȚI ÎN EXPERTIZA MEDICALĂ A CAPACITĂȚII DE MUNCĂ

- **Denumirea postului :** *Medic rezident anul*
- **Obiectivul specific al postului:** Medic rezident specialitatea expertiza medicală a capacității de muncă
- **Relații :**
 - **Ierarhice :** șeful secției, directorul medical, manager
 - **Funcționale:** coordonatori de rezidențiat, mediul universitar, medici rezidenți, specialiști sau primari expertiza medicală a capacității de muncă sau din alte specialități din cadrul secției, spitalului sau cabinetului teritorial
 - **De reprezentare:**

Competențele postului de muncă: cunoștințe și deprinderi conform tematicii de pregătire; cunoașterea legislației în domeniul medical și în domeniul asigurărilor sociale

Standardul de performanță asociat: alegerea de soluții corecte; desfășurarea unui act medical de calitate; utilizarea eficientă a resurselor; capacitatea de a lucra în echipă

DESCRIEREA POSTULUI

Pregătirea profesională : studii medicale superioare de lungă durată; educație medicală continuă conform legislației în vigoare

Responsabilități generale: desfășurarea în bune condiții a activităților legate de evaluarea capacității de muncă; păstrarea confidențialității; atitudine respectuoasă față de pacienți și starea lor de sănătate.

Responsabilități specifice:

1. Rezidențul are obligația de a parcurge toate modulele, în conformitate cu curriculumul de pregătire. După fiecare modul efectuat prin rotație, conform repartizării, rezidențul are obligația de a informa coordonatorul de rezidențiat asupra etapei de pregătire.
2. Învăță conținutul teoretic al programei de pregătire aferentă modulelor în care este repartizat.
3. Examinează pacienții, propune planul de investigații și aplică, după caz soluții terapeutice sub stricta supraveghere a îndrumătorului, în funcție de abilitățile dobândite și de nivelul de pregătire.
4. Asistă, eventual aplică manevrele practice specifice fiecărei specialități.

5. Participă la toate activitățile educaționale organizate pentru formarea rezidenților (prezentări de cazuri, cursuri, workshopuri, congrese, simpozioane, conferințe, etc.)
6. Are obligația de a consemna în caietul de monitorizare toate aspectele pregătirii, inclusiv activitatea în programele de cercetare, participarea la manifestări științifice și de educație continuă.
7. Respectă Regulamentul de Organizare și Funcționare și Regulamentul Intern al instituției în care se desfășoară stagiul, conform repartizării.
8. Îndeplinește sarcinile de serviciu specifice care îi sunt trasate de către coordonatorul de rezidențiat sau responsabilul de formare
9. Are drepturile și obligațiile generale care decurg din Ordinul Ministrului Sănătății nr. 1141/2007 cu modificările și completările ulterioare și 1386/2007 al MECT, privind măsurile de pregătire prin rezidențiat
10. La sfârșitul fiecărui modul de pregătire, rezidentul este evaluat în unitatea de pregătire de către responsabilul de stagiul și îndrumător.

Bibliografie orientativă

1. Șirjiță N., Ciuvică MM., Gherman D., Statnic L. "Elemente de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă", Editura TIPARG, 2004 ; ISBN 7734 - 10 -6;
2. Ciuvică MM., Gherman D., Medicina asigurărilor sociale. Editura Național, 2007;
3. Casificarea Internațională a Funcționării, Dizabilității și Sănătății. Traducere în limba română a International Classification of Functioning, Disability and Health. WHO, 2001;
4. Raport Mondial privind Dizabilitatea. Traducerea în limba română a World Report on Disability. WHO 2011;
5. Ciuvică MM, Gherman D., Explorări funcționale în expertiza medicală a capacității de muncă, Editura Național, 2005;
6. Criterii de diagnostic clinic, diagnostic functional și de încadrare în gradele I,II și III de invaliditate, HG 155/2010;
7. www.mmuncii.ro, <https://www.cnpp.ro> pentru legislația aferentă sistemului de asigurări sociale.